

21 Ekim 1978 günü, TMMOB işyeri temsilciliği, "Memur ve Teknik Elemanların Sendikalaşması" konulu bir panel düzenledi. Panel konuşmacı olarak; TMMOB Genel Sekreter Yrd. Oğuz Türkyılmaz, DİSK Toplu Sözleşme Dairesi Müdürü Erhan Alptekin, sendikal örgütlenmeyi başarmış SISAG işyerinden bir ve halen grevde olan GEM AŞ'tan iki teknik eleman katıldılar Konuşmacılar sendikalaşma savaşımının yasal çerçevesi ve bugünkü boyutlarını, teknik elemanların sendikalaşma örnekleri ve toplu sözleşme, grev deneyimlerini tartıştılar.

SEYDİŞEHİR'DEN HABERLER

Seydişehir, Etibank Alüminyum Tesisleri Grup Başkanlığı bünyesinde çok sayıda mühendis ve teknik eleman çalışıyor. Tesislerdeki EMO Temsilciliği, diğer Oda temsilcileriyle birlikte 14-16 Aralık 1978 tarihinde Seydişehir'de yapılacak olan 1. Ulusal Alüminyum Sanayi Kongresi'ne, Odamız Temsilciliği "Alüminyum Sanayii ve Enerji Sorunu" adlı tebliğle katılıyor.

Tesislerdeki çeşitli işyeri temsilcileriyle koordinasyon kurulmuş bir Koordinasyon Kurulu oluşturuldu. Ayda bir toplanacak kurul, üyelerin sorunlarını daha geniş biçimde ele alıp ortak çözümler arayacak.

KOCAELİ TEMSİLCİLİĞİ

Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Alaaddin Anahtarçı; Kocaeli bölgesinde çalışan SMM üyelerimizin katıldığı bir toplantıda bulundu. OMDU Uygulamasına geçiş sorunlarının tartışıldığı toplantıda, İstanbul Şubesi ile ilişkilerin sıklaştırılmasına karar verildi.

14 Eylül 1978 tarihinde ise; yert EMO Temsilcilik Yönetmeliği'nin gereği olarak temsilciliği seçimi yapıldı. PET-KİM işyerinde çalışan İsmail Erkul Temsilciliğe, Ali Kars ve Murat Kurt temsilcilik kurulunun diğer üyelerine seçildiler.

EDİRNE TEMSİLCİLİĞİ

Edirne'de çalışan üyelerimizin başvurusu üzerine, bu ilde temsilcilik açılmasına karar verildi. Merkez Yönetim Kurulu üyesi Afattâ'nın Anahtar ile İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Akçay'ın katıldıkları toplantıda yapılan seçimde temsilciliğe Tamer Altan seçildi. Daha sonra proje vize uygulamasına ilişkin olarak, Temsilcilimiz ile Edirne Belediyesi arasında bir protokol imzalandı.

TEKİRDAĞ TEMSİLCİLİĞİ

Tekirdağ Belediyesi ve Odama Tekirdağ Temsilciliği arasında OMDU ve TUŞ uygulamalarına ilişkin bir protokol imzalandı. Belge uygulaması, yeni belirlenen asgari ücretlerle 15 Ekim 1978 tarihinde yürürlüğe girdi.

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ M1-S6S

HÜSEYİN YEŞİL'İN R AD YO KONUŞMASI: TÜRKİYE'NİN SU KAYNAKLARI

Odamız İstanbul Şubesi Başkanı Hüseyin Yeşil, 19.8.1978 günü TRT-2' de, 26.8.1978 günü TRT-1'de yaptığı konuşmada; Türkiye'nin birincil enerji kaynaklarının başında gelen su kaynaklarına ilişkin bilgi verdi.

Türkiye'nin su gücü potansiyelini sayılarla inceleyip diğer ülkelerle karşılaştıran Yeşil, bu gücün yararlanma oranının çok düşük olduğunu belirtti. Elektrik enerjisinin ülke düzeyinde bölgesel dağılımındaki eşitsizliğin dile getirilmesinden sonra gerçek çözümün öz kaynaklara dayalı enerji politikası izlenmesinde olduğu vurgulandı.

ADANA VE GAZİANTEPTE ENERJİ PANELİ

Odamız Ankara Şubesi'nin öncülüğünde, Adana ve Gaziantep illeri Temsilcilikleri tarafından "Enerji" konulu birer panel düzenlendi.

Adana'da 1 Aralık 1978 günü yapılan ve Odamız Genel Sekreteri Abdülkadir Kahraman'ın yönettiği panele konuşmacı olarak TEK Plan ve Koordinasyon Dairesi'nden Çetin Özerçiyes ve Gürçan Banger'in yanında Adana Temsilcimiz Yaşar Okşaşoğlu katıldılar. Okşaşoğlu ülkemizde uygulanan enerji politikasının tarihsel bir incelemesini, Özerçiyes "Enerji üretiminin birincil kaynaklar yönünden incelenmesi ve enerji tüketimi" konulu çalışmasını, Banger ise "Birincil kaynakların değerlendirilme-

sinde finansman sorunu, enerji planlaması, genel ilkeleri ve bazı plan önerileri" konulu çalışmasını sundular. Küçük su kaynakları üzerindeki santraller, nükleer santraller, ayrıcalıklı şirketler, 4. BYKP'nda enerji konusundaki sorular ayrıntılı tartışmaların yapılmasını sağladı.

Gaziantep'te 2 Aralık 1978 günü yapılan panelde ise; diğer konuşmacıların yanında, Gaziantep Temsilcimiz Mehmet Ceylan'ın "Gaziantep'in elektrik sorununun tarihçesi ve Elektrik idaresinin çalışmaları, sorunları ve çözüm önerileri", bölgede çalışan üyemiz Mustafa Doğan ise "Adıyaman, Urfa - Maraş, Gaziantep bölgesinin elektrik enerjisi sorunu" konulu çalışmalarını sundular. Daha sonra da; dışardan satın alınan enerji, nükleer santral ve otojeneratör konuları tartışıldı.

TÜRKİYE ELEKTRİK SİSTEMİNE SABOTAJ YAPANLAR AFFEDİLEMEZ

Eylül ayında, TEK ile TES-İŞ Federasyonu arasında toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlık doğdu. Federasyon'a bağlı bir bölüm işçilerin, direniş amacıyla, Türkiye Elektrik Sbtemi'nde bedeli çok yüksek teknik arızalara yolaçacak eylemlerde bulunması üzerine, Odamız 20.9.1978 tarihli bir basın açıklamasıyla konuyu kamuoyuna duyurdu.

Daha sonra, TEK ile Federasyon arasında bir protokol imzalanarak, bu eylemlerde bulunanların Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Baykal tarafından affedildiği öğrenildi. Odamızın 23.9.1978 tarihli, bu tutumu kınanayan basın açıklaması ilerici basında hiç yer almadı.

Her iki basın açıklamasının tam metnini dergim izde yayınlıyoruz:

"Bilindiği gibi son günlerde Türkiye Elektrik Sisteminde özellikle saat 20.30-21.30 arasında dıştan müdahalelerle yaratılan yapay arızalar konusunda Odamız bir açıklama yaparak

TES-İŞ Federasyonunun direniş saatlerinde meydana gelen bu olaylara dikkati çekmiş ve üyelerimize yönelik baskı ve tehditleri kamuoyuna duyurmuştu.

Belirli siyasal odaklar tarafından teşvighlanan¹ bu yasadışı girişimler sırasında eylemciler hakkında idari ve adli soruşturmalar açılmış bulunuyordu.

Öğrenildiğine göre dün TES-İŞ Federasyonu ile TEK arasında bir protokol imzalanmıştır. Ancak anlaşıldığı kadarıyla, hakkında soruşturma açılanların Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Baykal tarafından affedilmesi sözleşmenin ön koşulu haline getirilmiştir.

TEK ile sözü geçen sendika arasında imzalanan belgenin toplu sözleşme çerçevesine giren hükümleri konumuz dışındadır. Konunun kabul edilmesi mümkün olmayan yanı ise Sn. Bakaran'ın davranışidir. Bu direnişler sırasında haksız yere halk elektriksiz bırakılmış, maddi zararlar meydana gelmiş ve TEK çalışanları üzerinde baskılar yoğunlaştırılmıştır. Böylesi-

ne sonuçlar doğuran yasadışı girişimlerin sahiplerini affetmek açıklanabilir olmaktan uzaktır. Bu durumda, kurumu da' işlemez hale getirmeyi amaçlayan girişimlerin sorumluluğunu Sn. Bakan üstleniyor demektir.

işçi sınıfının demokratik ve ekonomik mücadelesinin her zaman yanında olan Odamız, aralarında üyelerimizin de bulunduğu TEK çalışanlarına karşı yürütülen yıldırma girişimlerinin sorumlularının affını değil, ivedilikle cezalandırılmalarını talep etmeyi demokratik görevleri arasında sayar."

"Bilindiği gibi bir süredir TEK ile TES-İŞ Federasyonu arasında toplu sözleşme görüşmeleriyle belirlenen uyuşmazlıktan ötürü, Federasyona bağlı bir bölüm işçiler tarafından özellikle Keban ve öteki santraljarda direnişe geçilmiştir. Ara dinlenme saatlerinde topluca tesisleri terk etme biçiminde yapılan eylemlerin, son günlerde Türkiye elektrik şebekesinde beliren arızalarla çakıştığı gözlemlenmiştir. Konuyu inceleyen Odamız hatlardaki arızaların ancak dışardan müdahale yoluyla meydana getirilebileceği kanıma varmıştır.

Türkiye elektrik sistemi açısından çok tehlikeli sonuçlar doğurabilecek bu yapay arızalar halk yararına bir eylemin değil, halka karşı bir sabotaj girişiminin ifadesidir. Teknik yönden bu arızaların yaratacağı sonuçların bedeli çok yüksektir. Nitekim bu sırada Sarıyar Santralında bir generatörün sargı Un yanmıştır. Teknik zararların yanı sıra bu girişimlerin, emekçi halkın sırtına yüklenen bunalımları daha da derinleş-

tirmeyi amaçladığı ortadadır.

öte yandan TES-İŞ Federasyonunca TEK'de sürdürülen bu direniş sırasında, sendika yöneticilerinin Üyelerimizi ve diğer teknik elemanları baskı altına alacak davranışlara giriştiği ve bu davranışlarını özellikle Keban Santral işletmesinde yoğunlaştırdığı öğrenilmiştir.

Emekçi halkın demokrasi mücade-

lesinin her zaman yanında ve içinde olan Odamız, bazı sendika yöneticilerinin çıkarlan ve öznel niyetleri uğruna demokrasi mücadelesinin saptırılmasına da her zaman karşı çıkmıştır. Üyelerimizle işçiler ve emekçiler arasındaki amaç birliğini ve dayanışmayı bozmaya yönelik bu davranışları nefretle kınadığımızı, bu tür girişimlerin emekçi halka değil, egemen çevrelere hizmet anlamına geldiğini kamuoyuna duyururuz."

SEMİNER: YÜKSEK GERİLİM TEÇHİZATININ İZOLASYON TESTLERİ

Odamız Ankara Şubesi, 16-20 Ekim 1978 tarihlerinde; elektrik sistemlerinde kullanılan yüksek gerilim teçhizatının laboratuvar ve saha izolasyon testleri ile ilgili bir seminer düzenledi. Semineri ODTÜ'den Sn. Mirzahan HIZAL ve TEK'den Sn. Ali TÜRKCAN verdiler.

Ali Türkcan

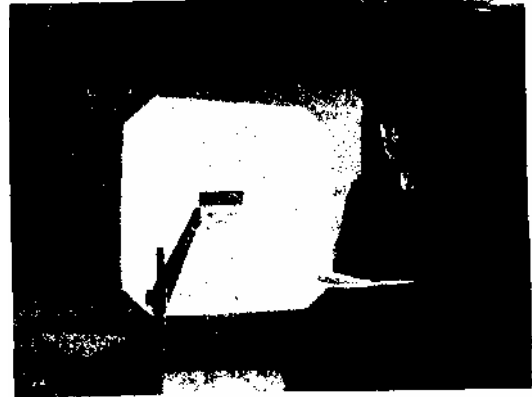

Mmr makinabr, transformatSrler, keskiler, parafa* vb. salt teçhizatını izolasyon yönünden tanıtıldığı, izolasyonun anlamı ve testlerin yapılmasındaki amacı anlatıldığı »minerde ayrıca işletmede karşılaşılan bazı ilginç arızalar ve bunların saptanması için uygulanan yöntemler konularında bilgi verildi. Oda lokalinde, çeşitli saha ve laboratuvar testleri konusunda tok tok kuramsal

ve pratik bilgiler verildikten sonra, seminer programcım son iki gününde, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Elektrik Mühendisliği Bölümü, Yüksek Gerilim Uboratuvarlarında ve TEK Akköprti tesislerinde anlatılan testlere ilişkin uygulama ve deneyler yapıldı.

Seminere ilişkin notiar, broşür haline getirilerek isteyen üyelerimize verilecek.

Mirzahan,
Hıza!

ELEKTRİK

YERELÖRGÜT BİRİMLERİYLE İLİŞKİLER

DİYARBAKIR, BATMAN, İSKENDERUN GEZİSİ

TMMOB, yurdun çeşidi yörelerindeki üyeleriyle örgütsel ilişkilerini pekiştirmek amacıyla, Diyarbakır, Batman ve İskenderun'u kapsayan bir gezi düzenledi. 27-29 Ekim tarihlerinde yapılan geziye TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, Birlik Genel Sekreter Yardımcılarından Oğuz Türkyılmaz, Kimya, Elektrik, Jeoloji Mühendisleri Odaları yönetim kurullarından temsilciler katıldılar. Yapılan toplantılarda geçtiğimiz dönemdeki TMMOB çalışmaları üyelere aktarıldı. Üyeler de ekonomik, demokratik istemlerini, ülke gerçeklerinden kaynaklanan çeşitli sorunlarını dile getirdiler.

BATMAN

Batman'da çoğunluğunu jeoloji ve petrol mühendislerinin oluşturduğu TMMOB üyeleri, sendikalı olmalarına karşın, işverenin antidemokratik, işçi sınıfı düşmanı uygulamalarına karşı mücadele ediyorlar, işyerinde örgüdü Petrol-İş Sendikası, bu uygulamalara bir ölçüde gözyumar bir tavır içinde.

İşveren toplu iş sözleşmesindeki iş yasasına aykırı bir maddeye dayanarak işçi konumundaki teknik elemanları, insanlık dışı koşullarda 24 saat çalıştırmakta, bunun yanında sadece üç saatlik fazla mesai ücreti ödemekte. Mühendis arkadaşlarımız, günlerce ailelerinden uzakta çalıştırılıyorlar, işveren, sendikanın da yardımcılığıyla, teknik elemanların geniş işçi tabanı ile bağlarını koparmak, mücadeleyi bölmek için bu tür baskıları özellikle teknik eleman kesimi üzerinde yoğunlaştırmış.

Teknik elemanların tüm baskılat karşı başlattığı direniş, Petrol-İş'in araya girmesiyle ertelenmiş. Arkadaşlarımız, sendika içindeki mücadelelerini sürdürüyorlar. Bu mücadelenin bir parçası olarak, isdemir Raporuna benzer, Batman TPAO işyerinin ve çalışanlarının sorunlarını inceleyen bir "Batman Raporu" hazırlayıp TMMOB'ye iletecekler. Batman'da mücadele, grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklar mücadelesinin bu hakların alınmasıyla bitmeyeceğinin somut bir örneği.

DİYARBAKIR

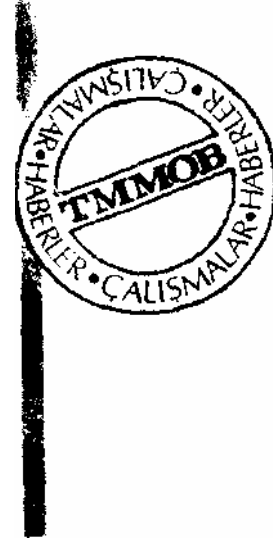
Diyarbakır TMMOB İl Koordinasyon Kurulu, 27 Ekim akşamı TMMOB lokalinde toplandı. Diyarbakır'da çalışan mühendis ve mimarlara TMMOB çalışmaları ve sorunlarına ilişkin bilgi aktarılmasından sonra, kentteki oda temsilcilik ve şube çalışmaları anlatıldı.

3 Kasım'da düzenlenen "Diyarbakır'ın Kentleşme Sorunları" konulu panele TMMOB, oda temsilcilikleri ve şubeleriyle katılıyor. Panele ilişkin bilgiler diğer sayfalarda yer alıyor.

Üyelerimiz, TMMOB ve diğer demokratik kitle örgütlerinin çatısı altında, Diyarbakır'da varolan mücadele koşullarını en iyi biçimde değerlendirmeye çalışıyorlar.

İSKENDERUN

28 Ekim'de İskenderun Demir-Çelik İşletmeleri (İSDEMİR) sosyal tesislerinde, TMMOB isdemir işyeri temsilciliği seçimi yapıldı. TMMOB Başkanı, Genel Sekreter Yardımcısı ve Oda temsilcilerinin başkanlık divanını oluşturduğu toplantıya yaklaşık 300 TMMOB üyesi katıldı, isdemir¹ de 650 dolayındaki mühendis-mimar

sayısının üçte birinden fazlasını, MC iktidarlarının yerleştiği faşist militan ve sempatanların oluşturduğu hatırlanırsa katılımın oldukça yüksek düzeyde gerçekleştiği görülebilir.

TMMOB çalışmalarının aktarılmasından sonra, üyeler yaptıkları konuşmalarda işyerinin ve çalışanların sorunlarını dile getirdiler. Vardiya mühendislerinin işçi konumuna geçme istemleri, tüm teknik elemanların grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklar mücadelesi bütünlüğünde vurgulandı, işyerinin en önemli sorunları üretimin düşüklüğü ve MC'nin devlet kurumlarını faşistleştirme politikasının sonucu olan aşırı istihdam sorunu. Birinci sorunun çözümü, büyük ölçüde ikincisinin çözümüne bağlı. Ancak isdemir çalışanları meydanı faşist çetelere bırakmamağa kesinlikle kararlı. MC dönemlerinde verdikleri mücadele, kararlılıklarının kanıtı. Seçimlerden sonra isdemir Tesis Müdürü ile bir tanışma toplantısı yapıldı. Temsilciliğe seçilen arkadaşlarımız Mustafa Gökçedağ, Mehmet Altun, Sait Yaylacı, Selanattin Güner ve Hasan Karakuzulu bu toplantıda bazı sorunlarını dile getirdiler. Bu arada temsilcilik odası istemleri de, yöneticiler tarafından olumlu karşılandı.

TMMOB Diyarbakır Koordinasyon Kurulu Sekreteri Sami Koç'un konuşmasıyla açılan panele, Odamız Temsilciliği de Ülkemizde ve Diyarbakır'da Elektrik Enerjisi Sorunu konulu bir bildiriyle katıldı. Panelin sonunda, tartışılan konularla ilgili görüş

ve öneriler bir bildiriyle kamuoyuna duyuruldu. Odamız Yönetim Kurulu da panele aşağıdaki kutlama mesajını gönderdi:

"Kentlerimizin önemli sorunlarından biri de bugün ülkemizde varolan enerji bunalımıdır.

panel

DİYARBAKIR'IN KENTLEŞME SORUNLARI

TMMOB'ye bağlı Odaların Diyarbakır Şube ve temsilciliklerinden oluşan Koordinasyon Kurulu, 3-4 Kasım 1978 tarihlerinde ilin kentleşme sorunlarının tartışıldığı bir panel düzenledi .

Yerel yönetimlerin önem ve işlevlerini vurgulamak, meslek odaları ve diğer kuruluşlar ile yerel yönetimler arasındaki koordinasyon ve güçbirliğinin gerekliliğini ortaya koymak ve pekiştirmek, kentleşme sorunları konusunda kamuoyu oluşturmak ve öneriler geliştirmek amacıyla düzenlenen panele; meslek odalarından başka Diyarbakır Belediyesi, kamu kuruluşları, demokratik kitle örgütleri ve yerel örgütlerin temsilcileri katılarak bildiriler sundular.

iki saati aşan elektrik kısıntıları ile önümüzdeki yıllarda varlığını hissettirecek olan enerji sorunu dışı bağımlı mevcut sistemin bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ve doğaldır ki ülkemizin diğer sorunları gibi çözümü siyasal iktidardan geçmektedir;

Kentimizin konut, sanayi, enerji, altyapı, istihdam vb. konularının tartışılacağı Diyarbakır'ın kentleşme sorunları konulu panelin yararlı olacağına olan inancımızla çalışmalarınızda başarılar dileriz."

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ 261-262

MERSİN SODA SANAYİİ A.Ş. GREVİ

Mersin Soda Sanayii A. Ş.de, aralarında TMMOB üyelerinin de bulunduğu DiSK, Petkim-İş'li işçiler uzun süredir grevdeler. 6. Ekim. 1978 günü, grev yerinde TMMOB ve 18 Odası adına bir basın toplantısı düzenleyen TMMOB Genel Başkanı Teoman öztürk; şirketin Türkiye soda üretimini tekelinde bulundurduğuna, üretim ancak yurtiçi talebi karşılayacak düzeydeyken ihracat yaptığını değinerek şunları söyledi:

"Şirket her geçen yıl kârlarını değişik yol ve yöntemlerle arttırmakta, ancak, asgari ücret düzeyinde ve kötü çalışma koşullarında üretimi sürdüren işçilere günlük 80.TL.nin üstünde bir zam vermeye yanaşmamaktadır."

İşveren ayrıca bununla da kalmamakta, ustabaşı ve teknik elemanların sendikalı olmalarına karşı durmaktadır."

Soda Sanayi çalışanlarının bu haklı nedenlere dayanan örnek mücadelelerinin desteklendiğinin belirtildiği basın toplantısının sonunda; kuruluşun teknik elemanları ve Kimya Mühendisleri Odası raporundan yararlanılarak hazırlanan "TMMOB Soda Raporu" basına dağıtıldı.

TMMOB ve TÜTED 4.BYKP Tartışmalarında

Bilindiği gibi, 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı stratejisi ve Plan Taslak Özeti'nin yayınlanmasından sonra, DPT tarafından toplumun çeşidi kesimlerinin görüşlerini almak üzere düzenlenen toplantılardan biri, meslek kuruluşları ve demokratik kitle örgütlerine ayrılmıştı.

TMMOB ve Odaları, ilkinden günümüze dek bütün plan hazırlık çalışmaları

ında görev aldı. 4. BYKP'nın hazırlanması sürecinde 70'e yakın Özel İhtisas Komisyonu'na katılan TMMOB ve Oda temsilcilerinin görüş ve önerileri bazan raporlara geçti, çoğunlukla da muhalefet şerhleri olarak yer aldı.

TMMOB ve 18 Oda'nın temsilcilerinin 18 Eylül 1978 günü yapılan toplantıda sundukları ortak raporda şunlar vurgulanıyordu:

"Planın gerçekten demokratik olabilmesi için, onun üretim (hazırlanış) sürecinde geniş bir katılım gereklidir. Gerek hedef ve politikaların, gerekse rakamsal büyüklüklerin saptanmasının her aşamasında üretim birimlerinden sağlanacak eleştiri-öneri şeklindeki katkılar planı demokratik hale getirebilir."

Bu toplantıların bu biçimiyle göstermelik olmaktan öte bir yarar sağlamayacağı da şu sözlerle belirtiliyor:

"Bugün planın oluşturulması sürecinde izlenen yol, görünürdeki tüm demokratik savlarına karşın, anti-demokratiktir. 2 Haziran tarihli DPT stratejisinden 31 Ağustos stratejisine ve 4. BYKP taslağına varan zaman dilimi içinde plan hakkında bazı kesimlerin görüşleri alınır görünürken hiç biri sonuca yansımamış, ancak diğer bazı kesimler görüş ve önerilerini plana adeta dikte ettirerek yansıtmışlardır. Bu etkin güçler kimlerdir? Bu güçler emperyalizmin uluslararası kuruluşları IMF, Dünya Bankası, OECD'dir. Bu güçler yerli tekeli sermaye kuruluşlarıdır. TÜSIAD'd.r, Koç Holdng'dr. Emperyalistler ve yerli ortaklarının çeşitli düzeydeki müdahaleleri ile biçimlenen son strateji ve taslak, şimdi demokratiklik görünümü altında, bizlerin ve toplumun diğer emekçi kesimlerinin bilgisine sunulmaktadır. Amaç ve kapsamı oldukça belirlenmiş, hedefleri saptanmış bir planın bizim burada dile getireceğimiz öneriler ve eleştirilerle ne

ölçekte değişeceği şüphelidir."

Raporda, planın genel nitelikleri değerlendirilirken, kapitalist yapının veri olarak alındığı ve emperyalist bağımlılık ilişkilerinin daha da arttırılarak sürdürülmesinin amaçlandığı saptanarak, bölümler arasındaki tutarsızlık belirtiliyor ve şöyle deniyordu:

"Birbiri ile çelişen, giderek birinin uygulanması diğerinin uygulanmasını olanaksız kılacak birçok politika ve sayısal hedef alt alta sıralanmış durumdadır. Bunlar arasında TMMOB'nin yıllardır savunduğu bazı talepler de yer almıştır. Fakat bu durum ne yazık ki çok birşey ifade etmemektedir. Çünkü önerilen politikaların uygulama araçları ve gösterge olarak bile mekanizmaları planda yoktur. Bu durumda plan bir vaadler bütünü olmak durumunda kalmaktadır."

Raporda genel olarak talepler sıralandıktan sonra, TMMOB'nin uzmanlık alanlarına giren sanayi, doğal kaynaklar, enerji, tarım, ormancılık, kentişme-konut-turizm, ulaşım-alt yapı, çevre ve meteoroloji konularındaki görüşler Özet olarak verilmektedir. Enerji konusundaki görüş Odamız Başkanı Aybars Urgan tarafından sunuldu.

Planı teknik elemanların sorunları açısından ele alan TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker ise yaptığı konuşmada şöyle dedi: "4. BYKP stratejisinden öyle anlaşılmaktadır ki, önümüzdeki beş yıl içinde Türkiye'nin teknoloji-sanayi yapısında önemli değişiklikler olmayacaktır. Teknik elemanların öznal, mesleki sorunları açısından bunun anlamı şudur: Teknik elemanlar bilgilerini, mesleki yeteneklerini tam anlamıyla kullanma, kendilerini mesleki açıdan geliştirme olanaklarını önümüzdeki beş yılda da bulamayacaklardır. Öyle gözükmektedir ki bu dönemde de teknik elemanların mesleklerine yabancılaşma sorunu devam edecektir. Çözülme-yen mesleki, toplumsal sorunların ve istihdam sorunlarının sonucu olarak beyin göçü sürecektir."

ADMMA-YO AÇILSIN

Blindiği gibi; 1966 yılında öğretime başlayan Yükseliş Mimarlık ve Mühendislik Okulu, 1971 yılında yürürlüğe giren 1472 sayılı yasa ile devletleştirilerek ADMMA-YO adını almıştı.

ilerici öğrencilerin etkinliğinde olan okul, MC dönemlerinde, diğer tüm yüksek öğrenim kurumlarında olduğu gibi, faşistleştirme girişimlerine sahne oldu. Uzun süren bir boykot sırasında gerçekleştirilen faşist işgalden sonra; okulun açıldığı 7 Kasım 1977'yi izleyen günlerde, ilerici öğrencileri yıldırma için kitesele saldırılar başladı.

15 Aralık 1977 günü, öğrencilerin okula gitmek için toplandıkları Albayrak Kiraathanesi'ne konulan bomba, 2 kişinin ölümü ve 54 kişinin yaralanmasına yol açtı. Gece 25 Ocak 1978 günü, gece bölümü öğrencilerinin Özerine bomba atıldı. Son olarak da 12 Nisan 1978 günü, ilerici öğrencilerin toplandıkları binanın önüne park edilmiş bir arabanın içinde bir bomba patladı. Bu olaydan sonra, ADMMA-YO can güvenliği olmadığı gerekçesiyle kapatıldı.

Sekiz ay aşkın bir süredir kapalı tutulan okulun, önümüzdeki günlerde kademeli olarak açılacağı bildiriliyor, ilerici öğrenciler örgütlülüklerini bozmayı amaçlayan bu girişime kesinlikle karşı çıkıyor ve okulun tamamının ivedilikle açılmasını istiyorlar.

ADMMA-YO öğrenci ve mezunlarının sorunlarına ilişkin olarak, TMMOB düzeyinde ilgili odaların katılımıyla çalışmalar sürdürülüyor.

Okulun açılması için çeşitli girişimlerde bulunuldu. Birlik Başkanı Teoman öztürk, Ankara Valisine bir telgraf çekti, ayrıca gene TMMOB tarafından imza kampanyası açıldı. 7 Kasım 1978 günü TMMOB, TÜM AS, AMMYO-DER, ADMMA-YO öğrenci VELİ-DER ortak bir açıklama yaparak, yetkilileri okulun açılması için görevlerini yerine getirmeye çağırdı.

Teoman öztürk'ün Ankara Valisine çektiği telgraf:

"Okullarını bitirdiklerinde tümü üyemiz olacak olan ADMM A öğrencileri uzun bir süredir düzenli eğitim yapmamaktadırlar. Akademi ve bağlı Yüksek Okul, Nisan ayından beri kapalıdır. Akademi yönetiminin okulun 9 Ekim 1978'de açılacağına ilişkin kararına karşı, okul, makamımızca, uygun görülmediği için açılmamıştır. Ülkemizin kalkınmasında temel görevleri üstlenen teknik elemanlara duyulan ihtiyaç hızla artarken, ADMMA'nın mezun verememesi olumsuz bir durumdur, öte yanda, okulun açılmamasından dolayı öğrencilerin dönem kaybına uğraması, okula yeni giren öğrencilerin beklemesi gibi çok yönlü kayıplar söz konusudur. Akademinin öğrencilerin can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü sağlanmış olarak açılması için girişimlerin hızlandırılması konusunda makamınızın ilgilerini Türkiye Mühendis ve Mimarlarının Anayasal ve Yetkili örgütü olarak talep etmekteyiz."

Ortak açıklama ise şöyledir:

"Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Senatosu, 12 Nisan 1978 tarihinde Albayrak kiraathanesinin önünde meydana gelen patlama üzerine okulu kapatma kararı almıştı. Bu kararın alınma gerekçesi olarak, olayların Ankara kentini hayati ölçüde tehdit eder hale geldiği gösterilmiş; olayın katilleri bulununcaya ka-

dar okulun kapalı tutulacağı bildirilmişti.

Hiçbir yerde can güvenliğinin kalmadığı; ilerici, yurtsever, devrimcilerin evlerde, okullarda, kahvelerde, yollarında öldürüldüğü, toplu kitie katliamlarına girişildiği bir dönemde bir okulun can güvenliği olmadığı gerekçesi ile kapalı tutulması geçerli değildir.

Daha sonra Haziran ayında Ankara Valiliğinden gelen yazı ile okulda can güvenliğinin sağlanamayacağı bildirilmişti. Senato, 8 Ekim 1978 günü okulun açılacağını bildirmiş, bu kararını Ankara Valiliğine iletmış, vallik tekrar, can güvenliğini sağlayamayacağını belirttiğinden Senato okulun açılmamasını kararlaştırmıştır.

özerk bir yapıya sahip olan ve açmakapama yetkisinin Senatoda olduğu ADMMA-YO'da yaklaşık 8 aydan beri eğitim yapılamamakta; okulu gerçekçi olmayan gerekçelerle kapalı tutan ADMMA-YO Senatosu, sonuca önceden belli olan girişimlerle Ankara Valiliğinden can güvenliğinin sağlanıp sağlanamayacağını sorarak Valiliğin okulun açılması konusundaki görüşünü sormakta; alınan cevaplarda da sürekli olarak ADMMA-YO'nun kapalı tutulması önerilmektedir.

Binlerce öğrencinin 8 aydan bu yana eğitim görmemesi çok yönlü kayıplara yol açmakta; öğrenciler dönem kaybına uğramakta; okula yeni gelecek öğrenciler beklemektedir.

Djğer okulların normal eğitimlerine devam edebildikleri günümüzde, ADMMA-YO'nun can güvenliği olmadığı gerekçesi ile kapalı tutulması yersizdir. Artık karşılıklı yazışmalardan vazgeçilmeli, ADMMA-YO hemen açılmalıdır.

Tüm yetkilileri bu yolda görevlerini yerine getirmeye çağırıyoruz.

Kamuoyuna duyururuz." *ELEKTRİK*

Odamız Ankara Şubesi Öğrencilerle ilişkiler Komisyonu; Hacettepe Üniversitesi'nin Beytepe Kampusu'ndaki Elektrik-Elektronik Bölümü öğrencileriyle de ilişkilerinde.

Akademik-demokratik hakları büyük ölçüde kısıtı olan bu öğrenciler, sorunlarının komuoyuna yeterince yansımamasından ve sorumluların ilgisizliğinden şikayetçiler.

Kampusun şehir dışında, gözlerden irak oluşundan yararlanılarak, yönetimle işbirliği içinde sürdürülen jandarma baskısı en önemli sorun bugün için. Geçtiğimiz günlerde sorunlarını iletmek üzere Rektör'le görüşmek isteyen öğrenci ve çalışanlar grubuna saldıran jandarma, bir bölümünü tutukladı.

Tüm öğrenciler kampus girişinde dakikalarca bekletilerek aranırken, jandarmadan destek alarak serbestçe hareket eden faşist grup ise bombalı, silahlı eylemlerini sürdürüyor.

Bunun ötesinde, "mali sıkıntı" bahane edilerek bitmiş yurt bloklarının açılmaması, ders notlarının basılması, servis araçlarının yetersizliği öğrencilerin basan düzeyini olumsuz etkileyen diğer sorunlar.

Öğretim görevlisi yetersizliği nedeniyle, öğrencilere 200 kişilik anfilerde ders verilmekte. Öte yandan öğretim görevlisi olmak için yapılan başvuruların geri çevrildiği de görülüyor. Bu yıl ilk mezunlarını verecek olan Elektrik Bölümünde henüz laboratuvar bile kurulmamış durumda.

ilerde üyelerimiz olacak bu öğrencilerin sorunlarının çözümüne Odamız olanakları ölçüsünde yardıma olmaya çalışıyor.

GEMAŞ DİRENİŞİ

Odamız Ankara Şubesi Yönetim Kurulu üyeleri GEMAŞ grevini ziyaret ettiler. Direnişi destekleyen bir pankart ile üyelerimizden toplanan yarı dım grev komitesine iletili.

GEMAŞ işyerinde; TEK Afşin-Elbistan Termik Santral Uygulama Projeleri, Aslantaş Hidroelektrik Santral Müşavirlik Hizmetleri, Gördes 3?raji Uygulama Projeleri, İsparta Antalya Karayolu gibi büyük ölçek* ve önemli projeler üzerinde çalışılıyor.

GEMAŞ işçileri DİSK'e bağlı SOS-YAL-İŞ Sendikasında fcgttfü.Toplu iş sözleşmesi görüşmeleri Mayıs ayında başlamış. Çalışanların ekon omik-demokratik istemleri konusunda hazırladıkları öneriyi kabul etmeyen işveren, olumlu bir karşı teklif de getirmemiş. GEMAŞ işçileri, işverenin kendilerini oyalamak ve perde arkasında kurduğu ISIS adlı korsan şirketin piyasada yer tutmasını sağlamak amacıyla olduğunu belirtiyorlar. Bu gelişmeler üzerine GEMAŞ emekçileri 25 Ağustos 1978 günü direnişe geçmişler.

işyerinde 26'sı mimar ve mühendis olmak üzere toplam 66 kişi çalışıyor, ve çalışanların tümü greve katılı-

yor. GEMAŞ emekçileri, parasal isteklerin yanında, işverenin mühendis ve mimarları teknik ressam olarak çahsörmasına, yüksek okul ve akademi mezunlarını meslektan kabul etmemesine karşı çıkıyorlar. Tüm bu haklı itekler gerçekleşinceye kadar direnişlerini sürdürmeye kararlılar.

15 Eylül 1978 günü, TMMOB II. Başkanı ismet Rıza Cebi, TMMOB ve 18 Odası adına düzenlediği basın toplantısında şunları söyledi:

"GEMAŞ çalışanlarının; işçilerin, teknikerlerin, idari personelin, mühendis ve mimarların sorunları ortak, mücadeleleri de ortak olacaktır, yanyana olacaktır, <wjz omuza olacaktır. GEMAŞ çalışanları, bu bilinçle bugün grevdedirler, grev kırıclarının çabaları sonuç vermeyecektir.

Türkiye'de GREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARIN kazanılması için mücadele veren mühendisler, mimarlar ve onların örgütü TMMOB sendikal haklara sahip üyelerinin, bu haklarının kazanılması ve korunması mücadelesinde yanı başındadır. TMMOB, Sosyal-İş Sendikasında örgütlü tüm GEMAŞ çalışanlarının sürdürdüğü grevi sonuna kadar desteklediğini kamuoyuna duyurur."

TV EKRANINDA YENİ OYUNLAR

Çağımızın en güçlü kitle iletişim araçlarından biri olan televizyonun, egemen güçlerce kendi çıkarları doğrultusunda kullanılmak istenmesi şaşırtıcı değil. Son günlerde üst üste gelen olumsuz gelişmeler, konunun önemini bir kez daha ortaya koyuyor.

Renkli televizyon ve ikinci kanal yayını, ülkemizde uzun süredir tartışılan bir sorun. Bilindiği gibi; 4. BYKP'nin hazırlanma sürecinde; Özel İhtisas Komisyonu'nda görev alan-Odamız ve üniversite temsilcileri rapora karşı görüşlerini belirtmişler ve daha sonra da süren çabalar sonucu bu yayınların başlaması konusunun planda yer almaması sağlanmıştı. Ancak Bakanlar Kurulu'ndaki görüşmelerde, son anda "televizyonda ikinci kanal" plan metnine sıkıştırıldı.

"Televizyonda açık yüksek öğretime çeşitli düzeyde yaygın eğitim ve kültür düzeyinin yükselmesine katkıda bulunmak ve başka amaçlarla kullanılmamak koşuluyla" başlayacak ikinci kanal yayının bu amaca ne ölçüde hizmet edebileceği ve gereksizliği bir yana, bu karardan kimlerin kârlı çıkacağı yeterince açık.

Bugün ülkemizde 100 konut başına yaklaşık 45 TV alıcısı düşmekte. Bu sayı pazarın doyuma yaklaştığını gösteriyor. Diğer ülkelerde, bu durumda renkli televizyon gündeme geliyor.

Ancak Türkiye'de buna da gerek yok. Çünkü ülkemizde monte edilen alıcıların büyük çoğunluğu, yalnızca birinci kanal yayınına alabilecek nitelikte, ikinci kanalın yayına geçmesiyle, TV montajcılarının 300 milyon dolarlık ek bir kâr sağlayacakları belirtiliyor. Bu firmaların, planda böyle bir değişiklik yapılacağını biliyorlarmışçasına (!); aylarca önceden tüm kanallı (her iki kanalı da izleyebilecek nitelikte) TV alıcılarının reklamını yapmaya başlamaları da anlamlıdır.

Reklamlar, tüketime dönük ekonomilerin vazgeçilmez bir aracı. Bizde de 12 Mart döneminden bu yana TV de yayınlanmaya başlanan reklam kuşaklarının süresi giderek uzarken bu konudaki eleştiriler de çeşitli kesimlerce dile getiriliyor.

Son olarak; tüketimi kamçılayan reklamların olumsuz etkilerini ele alan yerli yapım bir film 18 Kasım 1978 günü televizyonda yayınlandı. "Reklamcılığın Geliştirme Derneği" üyesi, reklam yapımcısı firmaların bu filme gösterdikleri tepki ve mahkemeye başvurarak "cevap hakkı" istemeleri olağan. Şaşırtıcı olan TRT'nin tutumu.

Reklamcılarının bu tepkisi üzerine; denetimden geçmiş ve yayınlanacağı duyurulmuş olan "Reklamlar ve Çocuk" adlı yapım TRT Genel Müdürünün emriyle yayından kaldırıldı. TRT ve SBF, Basın Yayın Yüksek Okulu'nca birlikte yapılan araştırma ve anketlerin sonuçlarına dayanan ve reklam şirketlerinin görüşlerini de yansıtan bu program izleyiciler tarafından ilgiyle beklenmekteydi.

"Yansızlık" adına alınan ve TRT'nin gerçekte kimin etkisinde olduğunu sergileyen bu karar; ilerici basında yoğun b; i,-m de eleştirildi. Karar aynı zamanda TRT çalışanlarının; TRT'nin özerk ve demokratik bir yapıya kavuşması için tüm demokratik güçlerin desteğiyle yürüttükleri mücadelenin güncelliğini ortaya çıkarması açısından da anlamlı.

TSE'DE İŞGALE SON VERİLDİ

Türk Standartları Enstitüsü özel yasayla kurulmuş bir kamu kuruluşu. Kuruluşun 132 sayılı yasayla belirlenmiş birincil görevi, Türk Standartlarını hazırlamak. Gene yasadaki dayanakları olarak yer alan bir hükme dayanarak yurt içinde imal edilen mamullere TSE'ce Türk Standartlarına Uygunluk BdfMİ veriliyor.

Ancak TSE'de, kuruluşundan bu yana anti-demokratik bir işleyiş egemen. Genel Kurul'un yasayla belirlenmiş yapısı; Enstitü'nün gelirinin büyük bölümünü sağlayan Sanayi ve Ticaret Odaları temsilcilerinin ağırlıkta oluşu, bu işleyişin sürmesinde etken oluyor.

MC dönemlerinde TSE, yönetiminin başlayarak tabana doğru yoğun bir faşist işgale uğradı. Personel sayısı kısa zamanda iki midine çıkarırken, tüm ilerici ve demokratlar baskı ve kıyım uğruyordu. Bu dönemde TSE Ve bir başka önemli işlev de yüklenmiş; kuruluş yasasına aykırı olarak Kalite Belgesi verme yetkisi tanınmıştı. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ise yayınladığı bir tebliğle yalnızca TSE'den alınacak Kalite Belgelerinin geçerli sayılacağını duyuruyordu. Böylelikle; meslek odalarının önemli bir gelir kaynağının yok edilerek mali yönden çökertilmesi hedefleniyordu.

Bilindiği gibi; TMMOB ve bağlı Odalar, TSE Genel Kurulunda birer delegeyle temsil ediliyor. 1976 Genel Kurulu, TMMOB delegeterince açılan dava sonucu, Danıştay'ca usulsüz bulunarak iptal edilmişti. Bu arada yapılan 1977 Genel Kurulu faşist işgali sağlamıştı, 3 Ocak 1978'de yinelenen 1976 Genel Kurulu ise bir değişiklik sağlayamamıştı. Mayıs 1978'de yapılması gereken olağan Genel Kurul, TSE Yönetimi'nin keyfi bir kararla ertelenmiş; ancak daha sonra 3 Ocak 1978 Genel Kurulu'

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ 261-262

na ilişkin olarak gene bir TMMOB delegesince açılan davada Danıştay, yürütmeyi durdurma kararı vermişti. Bu durumda TSE Yönetim Kurulu, tümüyle yasa dışı konuma düşmüş oluyordu. Danıştay ise; yönetim boşluğunun Başbakanlık'ça doldurulabileceği görüşünü belirtti.

Başbakanlık görevlilerinden oluşturulan Geçici Yönetim Kurulu 13 Ekim 1978 günü göreve başlayarak 8 Kasım 1978'de Genel Kurul'un toplanmasını sağladı. Yeni Yönetim Kurulu'nda Bastatortlk, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı temsilcileri ile Sanayi ve Ticaret Odalarından iki temsilci görev aldı. Meslek ve bilim kuruluşlarının temsilcilerine yönetimde yer verilmeyişi önemli bir eksiklik olarak göze çarpıyor.

TSE'nin demokratik bir işleyişe kavuşması ve kuruluş yasasında öngörülen görevlerini etkinlikle yerine getirmesi, buna engel olacak sağlıklı uygulamalardan arındırılması için verilen mücadele bundan böyle de sürdOrülecek.

YENİ ÜNİVERSİTELER YASASI HAZIRLANIRKEN

Ülkemizdeki Üniversitelerin büyük bir çoğunluğunun bağlı olduğu 1750 sayılı Üniversiteler Yasası'nın bazı maddelerinin Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş olması ve daha da genelde bu yasanın toplumsal gelişmelere ayak uyduramayacak antidemokratik, çağdışı bir nitelikte olması yeni bir yasanın ele alınmasını zorunlu kılmaktaydı. Bu nedenle Milli Eğitim Bakanlığı bazı üniversitelerin rektörleri ile beraber çalışarak hazırladığı yeni bir yasa taslağını Ekim ayının sonunda Üniversitelerin görüşüne sundu.

Daha taslak hazırlanmadan önce yeni yasa da yer alacak genel ilkeler Milli Eğitim Bakanlığınca üniversitelere

açıklanmıştı. Bu ilkelerden bellibaşlıları: Yüksek öğretimin tek bir yasa kapsamına alınması, üniversiteler arasındaki eşgüdümü sağlayacak bir örgütlenmeye gidilmesi, genç akademisyenleri de kapsayan genişletilmiş bir öğretim üyesi tanımı, üniversite yönetimine daha geniş bir katılımın sağlanması ve yoksulluk bölgelerindeki üniversitelere öğretim üyesi yardımının gerçekleştirilmesi olarak bilinmekteydi.

Asistanların ve öğretim üyelerinin demokratik örgütleri olan TUMAS ve TUMÖD yeni taslağı, benimsediğı söylenen ilkeleri yansıtmadığını söyleyerek eleştirdiler. Özellikle özerklik ve demokratikleştirme ilkelerinin hazırlanacak yasada uygulanabilir ve açık bir biçimde yer alması gerekirken söz konusu taslağın büyük ölçüde 1750 sayılı yasadaki kaynaklandığını vurguladılar.

öte yandan rektörler ve üniversite senatolarının temsilcilerinden oluşan Üniversiteler Arası Kurul (ÜAK)'un yeni taslak üzerindeki görüşleri, bu Kurulun 1750 sayılı yasanın bile gerisinde kaldığını açığa çıkardı. Genişletilmiş öğretim üyesi tanımı, yönetime asistan ve öğrenci temsilcilerinin katılması gibi en vazgeçilmez ilkelere bile karşı çıkan ÜAK'un Üniversiteler'den çok 1750 sayılı yasanın bahsettiğı yetkiler ile donatılmış olan profesörlerin çıkarlarını savunduğı gözler önüne serilmiş oldu.

Toplumsal gelişmelerin çok gerisinde kalmış olan Üniversitelerin yapısı er veya geç değişmek zorundadır. Yasal değişmelerin bu gelişme dinamiğine ayak uydurabilmesi için yeni yasanın hazırlanışında üniversitelerin görüşleri temsil niteliğı kuşku götürmeyen senatolar ve Ü AK gibi salt profesörlerden oluşan kurullarla sınırlandırılmamalı, tüm üniversite mensuplarının görüşlerine yer verecek bir düzenlemeye gidilmelidir. Aksi halde daha doğmadan ölmüş bir yasa için harcanan çabalar boşa gitmiş olacaktır.

panel

DEMOKRASİ MÜCADELESİ VE ANTİDEMOKRATİK YASA TASARILARI

Siyasal iktidar, faşist saldırı ve katliamların asıl kaynaklarının üzerine gidip faşist odakları yokedecek yerde, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki kısıtlamaları arttırmayı, sendikalar ve demokratik kitle örgütlerinin bağımsızlık, demokrasi mücadelesindeki etkinliğini kırmayı hedefleyen yasa değişiklikleri yapmaya hazırlanıyor.

TÜTED Ankara Şubesi'nin sözkonusu yasa tasarılarını tartışmak üzere 7 Aral.k197«Medüzenlediğı panele k o nuşmacı olarak Avukat Ersen Sansal Avukat Nevzat Helvacı ve gazeteci Özlem özgür katıldılar.

Konuşmacılar önce konuyu genel planda ele aldılar, ilk konuşmacı özgür, bütün anti-demokratik yasal düzenlemelerin, Ceza Yasasına, faşist dönemdeki italyan Ceza Yasasından aktarılan ve düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü baskı altında tutan 141. ve 142. maddelerden kaynaklandığını belirterek, demokrasi mücadelesinin her alanında bu maddelerin Ceza Yasası'ndan çıkarılmasının hedeflenmesi gerektiğini vurguladı.

ikinci konuşmacı Helvacı, 1971'den önce 141. ve 142. maddelerin Anayasa'ya aykırılığı konusunun Anayasa Mahkemesi'nde bir oy farkla reddedilmiş olmasına karşın, o dönemde

bu maddelerin etkinliğinin azalmış olduğunu ve hüküm giyme oranının düştüğünü; 1968 yılında şimdiki benzer yasa değişikliği girişimlerinin kamuoyunun muhalefeti nedeniyle geri alındığını hatırlattı. 1971 yılında yapılan Anayasa değişikliklerinin, Anayasa'nın özüne ters nitelikte olduğunu ve bu konunun da demokrasi mücadelesinde ağıvılda ele alınması gerektiğini vurguladı. Helvacı, egemen sınıfların, bunalımlar arttığına, kamuoyunu susturmak amacıyla temel hak ve özgürlüklerde kısıtlamaların gündeme getirildiğini belirtti.

Diğer konuşmacı Sansal ise; 12 Mart döneminde en çok tahribat gören kurumlardan birinin hukuk olduğuna, faşist yönetimlerin bile yasa! dayanak araması nedeniyle Anayasa ve diğer yasalarda değişiklikler yapıldığına değinerek, 1961 Anayasası'ndan sonra sürekli atılan geri adımların bugünkü durumu yarattığını belirtti.

ikinci turda konuşmacılar, yasa tasarılarını ayrıntılarıyla incelediler. Nevzat Helvacı, temel hak ve özgürlüklerin kullanımının rahatlatılması yerine kısıtlandığını, terörü önlemeyi amaçladığı öne sürülen yasa tasarılarının bu konuyla hiç ilgisi olmayan değişiklikler içerdiğini belirtti. Bu değişikliklerin, derneklerin faaliyetlerinin büyük ölçüde kısıtlanmasına, hatta kolaylıkla kapatılmasına, mali olanaklarının yok edilmesine yolaçacak hükümler getirdiğini, konu dernekler

yasasına yapılan atıflar nedeniyle sendikaları da ilgilendirdiği halde, kamuoyundan yeterince tepki gelmeyişi- nin şaşırtıcı olduğunu vurguladı.

Ersen Sansal ise, tasarıların ortak niteliklerini irdeleyerek; bu tasarılarla Anayasal hakların özünün zedelenmekte olduğunu, yeni yeni eylemlerin suç sayıldığını, cezaların artırıldığını, Anayasa'daki kuvvetler ayrımı ilkesi çönenerek yargı organının takdir hakkının, yürütme organına devredilmekte olduğunu belirtti. 12 Mart'ta, MC dönemlerinde gerçekleştirilememiş, ya da daha önce yapılmış, ancak Anayasa'ya aykırılığı Anayasa Mahkemesi'nce saptanarak iptal edilmiş değişikliklerin söz konusu edildiğini vurgulayan Sansal, üstelik Anayasa Mahkemesi'nde tüm bu davaların CHP'ce açılmış olduğunu hatırlattı. Suç işlenmesini önlemek bahanesiyle, işlenmemiş suçlara ilişkin hükümlerin getirildiğini, bunun geleneksel hukuk anlayışına ters düştüğünü açıklıyarak, mülki amirlerin meydana gelmesi olası olaylar için askeri birlikleri yardıma çağırması hükümünün de "sivil sıkıyönetim" den başka birşey olmadığını söyledi.

Son olarak özlem özgür, bu tasarılarla başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokrasi güçlerinin siyaset yapmasının engellenmek *VittttffSM* belirterek bu tasarıların gerçekleşmesinin önlenmesi için kitlesel eylemler düzenlenmesini istedi.

AÇIKOTURUM: ANKARA KENTSEL ULAŞIMI VE"OTOBÜS ÖZEL YOLU"

TMMOB adına; inşaat Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Şehir Planlama Mimar ve Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası ve Elektrik Mühendisleri Odası'nca düzenlenen Ankara Kentsel Ulaşım ve "Otobüs özel Yolu" konulu açık oturum 7 Ekim 1978 günü yapıldı.

Mete Örer (Ulaştırma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)'» yönettiği açık oturuma, konuşmacı olarak; Vedat Dalokay (Ankara eski Belediye Bşk.), Ethem tabalar (Ankara Belediyesi EGO Gn.Md.)» Atilla Alpöge (İstanbul Belediyesi Ulaşım Uzmanı), İlhan Tekeli (Ulaşım Uzmanı) > ve Erhan öncü (Ulaşım Plancısı, TMMOB) katıldılar.

TMMOB ortak görüşünün yer aldığı bildiri, açık oturumdan önce; TMMOB adına, yürütücü inşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Başkanı Ercan Öztürk tarafından sunuldu. Bildiride, ulaşım sorununun kaynağı gibi çözümünün de kent ulaşımı dışına uzandığı ve tüm düzeylerde ortak bir yaklaşım ve politikayla ele alındığında çözüm için ileri bir adım atılabileceği belirtildi.

mek için üç günlük bir uyarı direnişi yapmağa karar vermişlerdir.

Yıllardır kader m iş gibi gösterilen ölümlerin, iş göremezliklerin, yaralanmaların, hastalıkların kaderden değil sistemden kaynaklandığının her geçen gün daha iyi anlaşıldığı ülkemizde, tek tek, üretim birimlerinde, mühendis ve mimarlar da, daha tutarlı mücadeleler vererek görevlerini yerine getirmeğe çalışıyorlar.

EKİ'de çalışan mühendis ve mimarlar temel çözümünün emperyalist-kapitalist sistemin dışına çıkmakla, sömürü zincirinin parçalanması ile olacağını bilerek; kısa vadede şunların gerçekleşmesi için direniyorlar:

1. insan yaşamını hiçe sayan sömürücü üretim zorlaması durdurulmalı, çalışma koşulları düzeltilmeli, gerekli yatırımlar acilen yapılmalı,
2. Yeraltı vergi muafiyeti, yer altında çalışanların hayat sigortası gerçekleştirelmesi,
3. Fazla mesai, ikramiye, yan ödeme gibi ekonomik haklar düzenli ve yeterli biçimde verilmeli.

E Kİ'de çalışan üyelerimizin, verdikleri ve verecekleri demokratik ve yasal mücadelelerle bu hedeflere mutlaka ulaşacaklarından kuşku duyulmamalıdır.

EKİ mühendislerinin bu haklı ekonomik-demokratik isteklerin in gerçek çözümü doğrultusunda etkin bir adım "TOPLU SÖZLEŞMELİ - GREVLİ SENDİKAL HAKLAR"ın tüm çalışanlara ve çalışanların bir parçası olan EKİ mühendislerine de tanınması olacaktır. Haklı istemlerine uzunca bir süredir çözüm bulunmaması, EKİ'de çalışan üyelerimizi direnişe zorlamıştır. E Kİ'de yaşanan gerçekliğin de apaçık gösterdiği, TOPLU SÖZLEŞMELİ - GREVLİ SENDİKAL HAKLAR" mücadelesinin güçlendirilmesinin zorunluluğudur.

Başta grevli-toplu sözleşmeli haklarımız olmak üzere tüm haklarımızı almak için mücadelemizi güçlendirerek sürdürmeye kararlıyız."

DEĞERLİ HOCAMIZ BEDRİ KARAFAKIOĞLU'NU YİTİRDİK

Sürekli tırmanış içindeki faşist terör Orhan Yavuz, Yalçın Sanalan, Server Tanilli, Bedrettin Cömert ve sayısız yurtseverden sonra Ord. Prof. Dr. Bedri Karafakioğlu'nu hedef aldı. Bedri Karafakioğlu'nu 20 Ekim 1978 günü faşist çetelerin silahlı saldırısı sonucu yitirdik. Karafakioğlu bütün öğrencileri tarafından çok sevilen, saygı duyulan bir öğretim üyesiydi; tüm öğrencileri, bu sevgi ve saygının bir sonucu olarak, onu "Bedri Baba" olarak bilir ve öyle anarlardı.

1915 yılında Çorum'da doğan Bedri Karafakioğlu 1939'da Paris'teki "Ecole Nationale Supereure deş PTT" okulunu yüksek mühendis olarak bitirmiş, bir süre PTT'de çalıştıktan sonra İTÜ Elektrik Fakültesi'ne girmişti. 1960 Haziranında Ordinaryüs Profesörlüğe yükselen hocama 1960'larm sonunda İTÜ Rektörlüğünde bulunmuştu; son olarak Elektrik Fakültesi Dekanlığı görevini yürütmekteydi. Elektrik Fakültesi Telekomünikasyon Kürsüsünün uzun yıllardır başkanlığını yapmakta olan Karafakioğlu^Odamız istanbul Şubesi'n in kuruluş yıllarında bir dönem başkanlığında bulunmuştu. Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu'nun ilk yönetim kuruluna seçilen hocamız bu kurumun kuruluş yıllarında önemli hizmetler yapmıştı.Karafakioğlu'nun telgraf, telefon, komütasyon, telgraf ölçme konularında pek çok çeviri ve telif kitabı, makalesi vardı.

Ord. Prof. Dr. Karafakioğlu'nün öttümü üzerine Tüm öğretim Üyeleri Demegi (TÜMÖD) yapağı açıklamada şöyle diyordu: "Faşizm düşünen kafalar üzerinde yürüttüğü silahlı katliam eylemini, Orhan Yavuz, Yalçın Sanalan, Server Tanilli, Doğan öz ve Bedrettin Cömert'ten sonra bu kez, yılların hocası, değerli bilim adamı,

EREĞLİ: MÜHENDİSLER UYARI DİRENİŞİNDE

Zonguldak-Ereğli Kömür işletmelerinde çalışan mühendislerin ,Qç günlük uyarı direnişine ilişkin olarak 30.11. 1978 günü bir açıklama yapan TMMOB Başkanı Teoman öztürk şunları söyledi:

"Ülkemizin çok önemli üretim birimlerinden biri olan Zonguldak E Kİ'de çalışan 200'den fazla TMMOB üyesinin dün başlattıkları direniş sürmektedir.

1940'lara kadar Fransız sömürsünün yaşandığı, günümüze dek de sömürünün bitmediği havzada; sistemin bozukluğundan kaynaklanan üretim zorlaması, her yıl ortalama 70-80 insanımızın ölümüne, 7-8 bin yaralanmaya, onbinlerin çeşitli iş hastalıkları ile pençeleşmesine neden olmaktadır.

Başta işçilerimiz olmak üzere, tüm çalışanların yaşadıkları bu zor çalışma koşullarını ortadan kaldırmaya yönelik hiç bir çaba gösterilmemektedir.

Zonguldak'ta çalışan mühendisler de bir yandan bu koşulların değişmesi, öte >"ndan haklı istemlerini elde et-

İTÜ eski rektörü ve İTÜ Elektrik Fakültesi Dekanı olan Ord.Prof. Bedri Karafakioğlu'nu hunharca katlederek somutiadı. Sayısız öğrenci yetiştirmiş, aydın ve demokrat bir öğretim üyesi olan Bedri Baba'ı kaybetmiş olmaktan Üzüntümüz büyüktür. Siyasi iktidarın tarafsızlık mantığının, toplumumuzun ilerici demokrat kişi ve kuruluşlarına ağır tahribatlar ve dayanılmaz acılar getirmesini büyük bir kaygıyla karşılıyoruz.

Faşist saldırıların kaynağının siyasal iktidar sorumlularınca açıkça belirtilmediği günümüzde bu odakların ivedilikle kurutulmasında kaybedilecek zaman olmadığına inanıyoruz.

Bu cinayetler bizleri, emekçi halkımızın faşizme karşı mücadelesinden alıkoyamamıştır, alıkoyamayacaktır. Kaba kuvvetin ilerici düşüncüyü yok edemeyeceğini tarih kesin bir biçimde kanıtlamıştır."

Odamız Merkez Yönetim Kurulunun bu konudaki basın açıklaması da şöyle:

"Üyemiz ve değerli hocamız, İTÜ Elektrik Fakültesi Dekanı Ord.Prof. Bedri Karafakioğlu demokrasi düşmanları tarafından pusu kurularak alçakça katledilmiştir.

Tüm yaşamı boyunca üniversiteye hizmet etmiş, öğretim ve öğrenci sorunlarıyla yakından ilgilenmiş Karafakioğlu demokrat kişiliğiyle sevgi ve saygı kazanmış bir öğreticiydi.

Bu olay, gözü dönmüş faşist çetelerin bilim, insanlık ve demokrasi düşmanı yüzlerini pervasızca ortaya koydukları saldırganlıklarının son örneğidir. Bu olay aynı zamanda ülkemizi karanlığa gömmeyi amaçlayan faşist kundakçılığa karşı kararlı ve sonuç alıcı mücadelenin gerekliliğini de tüm gerçekliğiyle gözler önüne sermektedir. Saldırı ve tertiplerin önü ancak cinayet odaklarının kaynağını yoketmekle alınabilecektir. Değerli hocamız Karafakroğlu'nun

ölümüyle sonuçlanan iğrenç saldırıyı nefretle kınıyor, demokratik güçlerin emekçi halkımızla birlikte bu çemberi kıracağına inancımızı yinelemeyi görev sayıyoruz."

Değerli bilim adamı, dürüst ve demokrat öğretim üyesi, sevgili hocamız Bedri Karafakioğlu'nun anısı önünde saygı ile eğiliyoruz.

Dr. NECDET BULUT'U YİTİRDİK

ODTÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi ve KTÜ Elektronik Hesap Bilimleri Enstitüsü yöneticisi Y. Prof.Dr. Necdet Bulut 26 Kasım günü faşist çetelerin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı. Dr. Bulut tedavi edilmekte olduğu Hacettepe Hastanesinde 8 Aralık günü aramızdan ayrıldı.

TOMÖDÜ'nün kurucu üyesi ve ilk Genel Sekreteri olan Necdet Bulut 1976-1978 döneminde TÜTED Merkez Yönetim Kurulu Üyeliği yapmıştı. Son olarak TÜTED Genel Yönetim Kurulu üyesi bulunuyordu. 1976-77 döneminde Türkiye Bilişim Kurumu

Genel Başkanlığı yapan Necdet Bulut Odamızın düzenlediği "Bilgisayar ve Ülkemizde Kullanımı" konulu dizi panellere (Nisan 1976 İstanbul; Ekim 1976 Ankara; Aralık 1976 İzmir ve Mayıs 1978 Trabzon) konuşmacı olarak katılmıştı. Aralık 1978 içinde Odamızın Seydişehir'de yapacağı aynı konulu panelin hazırlıkları içindeydi. Bulut'un katılacağı Adana ve Gaziantep panelleri planlama evresindeydi. Okuyucularımız Bulut arkadaşımızın dergimizin Aralık 1976 sayısında yayınlanan "Ulusal Bilişim Politikası Güncel Görev" başlıklı yazısını da anımsayacaklardır.

Dr. Necdet Bulut bilgisayar bilimleri dalında yetkin bir bilim adamıydı. 1973 yılında doktorasını alarak ODTÜ'de öğretim üyesi olmuş, ODTÜ'de Bilgi İşlem Merkezi'nin uzun süre yönetmenliğini yapmıştı. Özerk ve demokratik üniversite mücadelesinin önde gelen savaşçısı Bulut, ODTÜ'de Hasan Tan'ın rektörlüğe atanmasıyla başlayan mücadelede önemli görevler yüklenmişti. Teknik elemanların örgütlenmesinde TÜTED saflarındaki hizmetleri unutulamaz. Bulut, 1977 Genel Seçimlerinde TİP İzmir milletvekili adayı olmuştu.

Değerli bilim adamı, yiğit savaşçı Necdet Bulut, 10 Aralık günü 40.000 dolayında katılımin olduğu bir törenden sonra toprağa verildi.

Tandoğan Alanındaki törende konuşan Behice Boran'ın dediği gibi: "Onurlu bir hayat yaşadı, onurlu öldü, örnek bir insandı." Anısı önünde saygıyla eğiliriz.

GERİ ADIMLAR

MC iktidarlarının ekonomiyi çıkarmaya sürükleyen uygulamalarının en önemlilerinden biri DÇM hesaplarıydı. Bunlara sağlanan kur garantisi, yol açtıkları vergi kaçakçılığı ve faizleri hazineye büyük yükler getirmişti. Şimdi CHP ağırlıklı iktidar, DÇM'lerin garantörlüğünü yüklenip devlet borcuna dönüşmesini sağladı. Bu durumda, borçlu Merkez Bankası olduğu halde; DCM'nin karşılığı olarak özel bankalarda bulunan mevduatlar, belli tpepterin kullanımına sunulmuş oluyor. Devletin denetimi dışında harcanacak bu para toplam 42 milyar TL. dolayında.

ÖNEMLİ YOL KAVŞAĞI..

Ekim ayı sonlarında OECD, Ekonomik işbirliği ve Kalkınma örgütü'nün, Türk ekonomisine ilişkin raporu basında yer aldı. Rapor, ödemeler dengesindeki açığa değinerek; ithalatın azalmasıyla açığın azaldığını, ancak ihracatın artmasının sağlanamadığını, sanayide durgunluk, düşük kapasitede üretim ve işsizlik başgösterdiğini belirtmekte. 'Türkiye önemli bir yol kavşağında' deniyor ve çözüm önerisi şöyle vurgulanıyor: "Kamu iktisadi kuruluşlarının üretim alanları piyasa mekanizmasını yürüten rekabet güçlerine açılmalı ve yabancı sermayeyi özendirici önlemler alınmalıdır."

DEMOKRASİ LÜKS MÜ?

Gene o günlerde ABD'yi ziyaret eden TÜSIAD heyeti, Türkiye'nin kredi itibarını tümüyle yitirdiği izlenimiyle döndü. Gezi sonucu hazırlanan raporda yer alan 'Türkiye, olumsuz gelişmelere özür olarak demokrasiyenin söz edebilir. Demot n sı başkasının parası ile yaşayan... Türkiye demokrasiyi sürdürme* Uforsa kendi kaynakları ile beslenir duruma gelmek zorundadır." tehdidi anlamlı.

TÜRKİYE AET GÜNDEMİNDE

öte yandan, Kasım ayı içinde Türk hükümeti tarafından hazırlanan bir öneriler paketi, Brüksel'deki AET merkezine ulaştırıldı, ilk tepkiler olumsuz görünürken, 'Türkiye, özel yatırımlara bürokratik engelleri kaldırarak kapılarını açmazsa, istediği desteği gerçekleştiremez" dendi.

AET komisyonu Genel Sekreteri Emile Noel, 4. BYKP meclislerde görüşülürken Ankara'yı ziyaret etti. Sunulan önerilere ilişkin olarak Noel, tarım ürünleri ödümlerinin artırılması ve Akdeniz ülkeleri düzeyinde ihracat kolaylığı sağlanması ile işçilere serbest dolaşım hakkının iki yıl içinde tanınmasının yıllardan beri üzerinde durulan eski öneriler olduğunu belirtti ve Ecevit hükümetinin Uç yeni ve önemli öneri getirdiğini söyledi. Bunlar ise, Türkiye'nin Katma Protokol'dan doğan yükümlülüklerinin beş yıl süreyle dondurulması, yeni bir işbirliği dönemine girilmesi ve bu dönemde, Türkiye'nin 4. BYKP'dan doğan proje ve ödemeler dengesi finans gereksinimlerinin AET ülkelerince karşılanması idi.

BİRAZ DA AET'DEN

Noel, 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda öngörülen toplam 15 milyar dolarlık dış finansman gereksiniminin olağan bir rakam olduğunu ve bu paranın kısmen AET kaynaklarına bağlı finans kuruluşlarından proje kredisi olarak, kısmen de üye ülkelerden sağlanabileceğini belirtti.

Türkiye'nin AET'den mali destek isteği 8 milyar dolar oldu. Ancak, önümüzdeki beş yıllık dönemde AET Türkiye'ye 800 milyon dolar dolayında proje kredisi verebiliyor. Geçen beş yıllık dönem için öngörülen 400 milyon dolar ise protokolün TBMM'nin onayından sonra alınabilecek. Böylece, 3. ve 4. mali yardım protokolleri toplamı 1 milyon 200 bin dolar kadar. Noel, program kredisi-ödemeler dengesi konusunda, topluluğun proje kredisi dışında bir finansman yetkisi olmadığını belirtiyor ve bunun üye ülkelerle ikili görüşmelerle sağlanması gerektiğini hatırlatıyor.

Türk hükümetinin, AET ülkelerinin katkıda bulunacakları bir özel fon kurulması isteğine karşı; aynı ülkelerin OECD ve NATO bünyesindeki konsorsiyumlar aracılığıyla Türkiye'ye yardım etmekte oldukları ileri sürülerek, üçüncü bir örgütlenmenin olanaklı olmadığı belirtiliyor.

Katma Protokolden doğan yükümlülüklerin, 1979 yılı başından itibaren beş yıl dondurulması isteği olumlu karşılanmakla birlikte, bazı konularda dondurulmakla kalınmayıp geriye gidilmesi önerileri itirazlara yol açıyor.

YENİ BİR MARSHALL PLANI

Noel, Türkiye raporunu Aralık sonuna kadar AET Bakanlar Konseyine sunacak, Konsey de raporu Ocak ya da Şubat toplantısında görüştüğten sonra, Türkiye ile bir ortaklık konseyi toplantısına karar verecek. AET parlamentosundaki görüşmeler sırasında Türkiye-AET ilişkilerine değinilerek "Yunanistan'a siyasi işbirliğinde yer verirken Türkiye'yi geride bırakamayız. NATO savunması da dikkate alınır; bu ülkeye özel statü tanınmasının, diğerlerine oranla daha kaçınılmaz olduğu açık" dendi.

NATO yetkilileri de aynı görüşü paylaşıyor. Genel Sekreter Luns Ankara'ya geldiğinde, Başbakan Ecevit, NATO'nun yalnız askeri gereksinimlere değil, ekonomik gereksinimlere de ilgi göstermesi gerektiğini dile getirmişti. Luns da NATO Bakanlar Konseyi'ne sunmak üzere hazırladığı

raporunda, NATO güneydoğu savunmasında anahtar Ülke sayılan Türkiye¹ nin, içinde bulunduğu ekonomik bunalımdan ancak eski Marshall yardımına benzer bir destekle çıcabileceğini belirtiyor.

YABANCI SERMAYEYE AÇILIYORUZ...

Örtüşte gelen tüm bu gelişmeler, Türkiye'nin batı emperyalizmine olan ekonomik, politik bağımlılığının giderek artmakta olduğunu ortaya koyuyor. Borçları yeni borçlar, yeni bağımlılık anlaşmaları izliyor. Oysa ekonomideki bunalım derinleşerek sürüyor. Sürekli devalüasyon gündemde, % 10 oranında yeni bir devaUasyondan söz ediliyor. Biri gelip biri giden emperyalist kuruluşların temsilcilerinin, 4. BYKP'nın Meclislerde görüşüldüğü dönemde birbiriyle çakışan önerileri rastlantı değil. Hepsisi de yabancı sermayeye açılmayı, kamu yatırımlarının payının azaltılmasını, serbest pazar ilişkilerinin güçlendirilmesini istiyorlar.

KAMU ELİYLE Mİ, KAMU ÖNCÜLÜĞÜNDE Mİ?

Siyasal iktidar ise, bu baskılardan pek kolay etkilenmişe benziyor. 4. BYKP'nın ilk metni; "otomotiv, demir-çelik, traktör, motor gibi büyük sanayi yatırımları ile bunların ithalatı ve dağıtımının kamu eliyle gerçekleştirilmesi" ilkesini içeriyordu. Bakanlar Kurulu'ndaki görüşmeler sırasında, bu ilke kaldırılarak özel kesimin de bu alanlarda yatırım ve dağıtım yapabileceği öngörüldü. Millet Meclisi Bütçe-Plan Karma Komisyonu'nun CHPli bazı üyeleriyle Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Hikmet Çetin arasında sert tartışmalara yobçan bu değişikliğin, CHP programına aykırı olduğu ve kamu kesiminin ağırlığını yokettiği belirtildi.

TÜMOSAN MI HEMA MI?

Planın ilk metninde, motor ve aktarma organlarının, yalnızca varolan kuruluşlar ve TÜMOSAN tarafından üretilmesi öngörülmekteydi. Bakanlar

Kurulu'ndan çıkan metinde "TÜMOSAN'm öncülük işlevini yerine getirmesi sağlanacaktır" deyimini yer aldı. Daha sonra Millet Meclisindeki görüşmelerde 74 CHP'li milletvekilinin "motor sanayiinin kamu eliyle gerçekleştirilmesi" yolundaki önerileri benimsendiyse de, son aşamada Başbakan Ecevit'in imzasıyla açıklanan hükümet raporunda deyim "kamu öncülüğü"ne dönüştü ve bu biçimiyle Meclisten geçti.

Başbakan bu durumun, özel kesime bir ödün niteliğini taşımadığını ileri sürüyor; kaygıların yersiz olduğunu, bu alanda devlet etkinliği ve öncülüğünün korunması ve pekiştirilmesinin sağlanacağını belirtiyor.

Oysa, iki yıldır çalışmalarını sürdüren TUMOSAN'ın yanında, dört özel kuruluşun da bu alanda girişimleri vardır ki; bunlardan biri uzun süredir kamuoyunda tartışılan HEMA'dır. "Görülüyor ki, bu sanayi dalında kamu kesimi öncülük etme durumunda değil, gerçekte bu firmalar fiili olarak ve bilinen kamusal desteklerle öncülüğ almış durumdadırlar." (Erol Çevikçe, Cumhuriyet, 6 Aralık 1978) Benzer durum, PETLAS ve LASSA örneğinde yaşandı, LASSA üretime geçtiği halde, PETLAS hiç bir gelişme gösteremiyor.

Aynı doğrultuda, traktör ithal ve dağıtımının TZDK eliyle yapılması öngörülmüşken, bu ilke de "kritik durumlarda TZDK'ca yapılabilecektir" biçimini aldı. Demir-çelik ithal ve dağıtımını da "öncülük" deyimine geçiştirildi. Böylelikle, bu iki konuda, daha önce bu hükümetin yayınladığı kararnamele ters ilkeler benimsenerek geri adımlar atıldı.

İKİNCİ KANAL: SERMAYEYE YENİ BİR KÂR ALANI

Plan'da Bakanlar Kurulu'nda yapılan bir başka önemli değişiklik; ikinci kanal televizyon yayınının başlaması doğrultusunda. Odamız, 4. BYKP, özel ihtisas Komisyonu çalışmalarından bu yana, ikinci kanal ve renkli televizyon yayınlarının ekonomiyeye gereksiz yük getireceğini, ulusal kültürün gelişmesine de olumlu etki?

leri olamayacağını vurgulamakta. Odamız temsilcileri ile birlikte tüm ilericiler ve yurtseverlerin çabalarıyla plandan çıkarılması sağlanan bu girişimin, Bakanlar Kurulu'nda son anda metne sıkıştırılması şaşırtıcı. Yalnız eğitimde kullanılmak amacıyla yapıldığı ileri sürülen bu değişiklik kaçınılmaz olarak, sermaye çevrelerinin yüksek kâr amaçlarına hizmet edecek. Doyuma uğramış televizyon piyasasının bu yoldan 300 milyon dolarlık ek bir kâr sağlayacağı belirtiliyor.

"SAĞA DA SOLA DA KARŞIYIZ"

Ekonomik bunalım büyürken, sürekli bunalım yaratan sermaye çevrelerine ödün veriliyor. CHP, parti programından, hükümet programından, kendisine oy vererek destek olan geniş işçi ve emekçi kitlelerin beklentilerinden adın adım geriliyor. Giderek "sağa da, sola da karşıyız" mantığının batağına saplanıyor.

Gerçek ortada: Faşizmin saldırganlığı doymak bilmiyor, öldürülen işçi, emekçi, öğrendi ve öğretim üyelerine hergün yenileri ekleniyor. Doğan Öz, Bedrettin Cömert, Bedri Karafakioğlu'nun ardından; Odamız çalışmalarına da büyük katkıları olan değerli bilim adamı Necdet Bulut'u da yitirdik. Ankara'da 7 TIP'li hunharca öldürüldü. Siyasal parti yöneticilerine saldırılar sürüyor. "Sağa da", "sola da" karşı olanlar, etkinliği tükenmiş, kendi kendini tasfiye etmekte olan ÜOD'yi kapatırken ÜGD'ye dokunmuyorlar.

ANTİDEMOKRATİK YASA TASARILARI

Demokratik kuruluşlar, faşist terörün gerçek kaynaklardan, faşist odakların yok edilmesini talep ediyorlar. Siyasal iktidar, saplandığı açmazdan kurtulamıyor; çözümü, demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlama girişimlerinde buluyor. Bu iktidar, tüm çalışanlara grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklar vaad etmişti. Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun yaz aylarında yapılan 64. Konferansında kamu görevlilerine sendikal

hakların tanınacağı doğrultusundaki kararların akma bu iktidarın temsilcileri de imza atmıştı.

Tüm bu vaatler unutulmuş görünüyor. Unutulan başka şeyler de var. Bugün "terörü önlemek ve asayiş sağlamayı" bahanesiyle hazırlanan yasa değişiklik tasarılarında, MC dönemlerinde bile söz konusu edilemeyen hükümler var. 1968'lerde gündeme getirilip şiddetli kitlesel tepki nedeniyle geri alınan öneriler var. En kötüsü; gerçekleştirildiği halde, CHP tarafından açılan davalarla Anayasa'ya aykırılığı saptanıp Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmiş hükümler var. Her zaman olduğu gibi, bunalım artarken demokratik toplumsal muhalefet susturulmak isteniyor. DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERDEN ÖDÜN VERİLEMEZ

Demokrasinin yaşatılması adma temel hak ve özgürlüklerden ödün verilemez. Anayasal hakların kısıtlanması değil, özgürce kullanımının sağlanması söz konusu. Tüm ilerici, demokrat ve yurtseverlerin örgütlü kitlesel muhalefeti geri adımların atılması engelleyecek tek güç. Verilen sözlerin tutulmasını sağlamak görevi demokrasi güçlerine düşüyor.

23. DÖNEM TMMOB İ. DANIŞMA KURULU TOPLANDI

İçinde bulunduğumuz dönemin ilk TMMOB Danışma Kurulu, 4-5 Kasım 1978 günleri Ankara'da toplandı. TMMOB'nin güçlü örgütsel bir yapıya kavuşturulmasının istendiği toplantıda bu konuda öneriler geliştirildi. Daha sonra güncel konularla ilgili bir basın açıklaması da yapıldı. Basın açıklamasında şu görüşlere yer verildi: "Bugün işçi ve emekçi kitleler bir yandan MC dönemlerinden daha yaygın bir biçimde faşist saldırılar ve demagoji ile karşı karşıya iken; öte yandan siyasi iktidarın bu konudaki umursamaz yaklaşımlarının yarattığı sıkıntıları da yüklenmek zorunda kalmaktadır.

Emekçi halka yönelen faşist saldırıların hedefi giderek yaygınlaşmakta, kitle katliamları planlanmakta ve gerçekleştirilmekte; öldürülen ya da ya-

ralanan devrimcilere, ilericilere her geçen gün bir yenisi eklenmektedir.

Doğu halkı üzerindeki baskılar artmakta, baskıları sistemleştiren ve yaygınlaştıran operasyonlar uygulanmaktadır.

Öte yandan ekonomik alanda da sorunlar giderek büyümektedir. IMF, Dünya Bankası ve benzeri emperyalist kuruluşların, iç egemen güçlerin işlemleriyle de çakışan dayatmaları sonucu gündeme gelen toplumsal anlaşma ve memurlara ilişkin kararnamelerle işçi ve emekçi kesimler giderek artan bunalımın pahasını yüklenmek zorunda kalmaktadırlar, işçi ve emekçi kesimlere her gün hızla artan hayat pahalılığının çok gerisinde kalan kısıtlı ücret artışları tanınması, taban fiyatlarının düşük tutulması bunun en açık göstergeleridir. Egemen güçlerin ekonomik programının hayata geçirilmesine özen gösteren iktidar, bu programın tüm yükünün emekçi halkın sırtına binmesine karşı hemen hiç bir önlem almamaktadır.

Bir yandan faşist saldırıların kaynaklarının bilindiği her gün açıklanırken, öte yandan bu konuda sonuç alıcı, kesin önlemlerden kaçınılmaktadır. "Sivil sıkıyönetim" ve DGM'tere dönüşmesi beklenen "ihtisas Mahkemeleri" sözkonusu edilmekte, yasalarda antidemokratik değişiklikler yapma girişimleri açflanmaktadır.

Tüm çalışanlara grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hakların verileceğini; düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılacağını vaadederek iktidara gelenlerin bu tür girişimleri gündeme getirmeleri; Dernekler Yasasında değişiklik yaparak memurların dernek kurma haklarını ellerinden alınacağını açıklamaları düşündürücüdür. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nün son genel kumunda tüm çalışanlara sendikal haklar tanınması doğrultusundaki kararlara katıldığı da unutulmuş görünmektedir.

Bugün:

- MC dönemlerinde göreve getirilen ve emekçi kitlelere faşist baskılar uygulayan bazı yöneticiler ve saldırganlar hâlâ görevdedir.

- Uygulanmayan Danıştay kararları vardır.

- Demokratik örgütler ve yöneticileri üzerinde yoğun baskılar sürdürülmektedir. Bir kamu kuruluşu olan örgütümüzün Samsun şube ve temsilciliklerinin Valilikçe kapatılması, inşaat Mühendisleri Odamızın Adana Şube Başkanının tutuklanması açık örneklerdir.

- En yetkili ağzlar antidemokratik yasa tasarılarının geleceğini açıklamaktadırlar.

Bütün bu veriler; anti-faşist, antiemperyalist, antişovenist mücadelenin güçlendirilerek sürdürülmesinin gereğini, bugün her zamankinden daha ağırlıkla gündeme getirmektedir. Bizler;

- Faşist saldırıların kaynaklarının sergilenmesi,

- Faşizme karşı mücadelenin "terörizm-anarşi"ye karşı mücadeleye indirgenme anlayışının önüne geçilmesi

- Faşist odakların yok edilmesi,

- Grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklarımızın alınması,

- Demokratik kitle örgütleri ve yöneticileri üzerindeki baskıların son bulması,

— Emekçi kitlelerin ve onların bir parçası olan memurların düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılması; yeniden yasa değişiklikleri ile getirileceği açflanan engellerin gerçekleştirilmemesi,

- Antiemperyalist mücadelenin geliştirilerek yükseltilmesi; İran, Filistin ve Latin Amerika halklarının emperyalizme ve faşizme karşı verdikleri mücadelenin kitlelere yansıtılması ve onlarla dayanışma sağlanması,

- Varolan ekonomik-demokratik haklarımızın sonuna kadar korunması ve yeni hakların elde edilmesi,

- Tüm bu taleplerin gerçekleştirilmesi için demokratik kitle örgütlerinin birlikte ve güçlü bir mücadeleyi sürdürmesi, gereğine inanıyoruz.

TMMOB bugüne kadar olduğu gibi, önümüzdeki günlerde de; demokratik toplumsal muhalefetin en geniş biçimde örgütlenmesi, mücadelenin yurtdışında talepler doğrultusunda geliştirilerek yaygınlaştırılması için üzerine düşenleri artan bir güçle yerine getirmeyi karartır."